



دانشگاه علوم پزشکی  
و خدمات بهداشتی درمانی تهران

معاونت آموزشی

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

واحد برنامه‌ریزی آموزشی

## « طرح دوره مبانی حقوق و حقوق پزشکی »

### اطلاعات درس:

گروه آموزشی ارابه دهنده درس: گروه اخلاق پزشکی

عنوان درس: حقوق پزشکی

کد درس:

نوع و تعداد واحد : سه واحد

نام مسؤؤل درس: دکتر علیرضا پارساپور

مدرس/ مدرسان: دکتر علیرضا میلانی فر

پیش‌نیاز/ هم‌زمان: ندارد

رشته و مقطع تحصیلی: دکتری تخصصی اخلاق پزشکی

### اطلاعات مسؤؤل درس:

رتبه علمی: استادیار

رشته تخصصی: اخلاق پزشکی

محل کار: گروه اخلاق پزشکی، دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران

تلفن تماس: ۶۶۴۱۹۶۶۱

نشانی پست الکترونیک: [aliparsa@tums.ac.ir](mailto:aliparsa@tums.ac.ir)

توصیف کلی درس:

آشنایی با مفاهیم کلی، تقسیمات اصلی و منابع حقوق و موقعیت پزشک و پزشکی در نظام پزشکی حقوق ایران، آشنایی دانشجویان با جنبه‌های مختلف حقوق پزشکی، آشنایی تفصیلی دانشجویان با مسئولیت مدنی، کیفری و انتظامی پزشک

اهداف کلی / محورهای توان‌مندی:

نظر به لزوم آشنایی فارغ‌التحصیلان این رشته با مفاهیم کلی حقوق و حقوق پزشکی و قوانین موضوعه در این حیطه

اهداف اختصاصی / زیرمحورهای هر توان‌مندی:

۱. مبنا و هدف حقوق
۲. اوصاف قاعده حقوقی
۳. شاخه‌های حقوق
۴. منابع حقوق
۵. زمان و مکان
۶. حق و چیستی آن
۷. اقسام حق
۸. منابع حق
۹. اجرای حق
۱۰. حقوق کیفری
۱۱. اشخاص، اهلیت، اراده
۱۲. جرم و عناصر تشکیل دهنده آن و انواع آن
۱۳. عوامل موجه، عوامل مخفف، معاذیر قانونی
۱۴. مسئولیت کیفری و عوامل رافع آن
۱۵. مجازات اقدام تامینی
۱۶. تخفیف تشدید تعلیق جایگزینی تکمیل و تتمیم سقوط مجازات
۱۷. قراردادهای خاص (فروش - اجاره - صلح - شرکت و مشارکت - وصیت - وکالت)
۱۸. تقصیر پزشکی (تشخیص - درمان - پاراکلینیک - پژوهش)
۱۹. عنوان مجرمانه تقصیر پزشکی - دیه و خسارت

۲۰. اعمال حرفه به قید زمان - مکان - وضعیت (بیمار - بیماری) خودداری (کمک - فوریت - ضرورت و اورژانس) حمایت از کودکان
۲۱. تولید مثل و ART
۲۲. جراحی های زیبایی و ترمیمی (پلاستیک)
۲۳. سقط درمانی و اسقاط عمدی جنین
۲۴. پیوند اعضا
۲۵. درمان بیهوده و اتانازی - مراحل انتهایی - قبول و رد و قطع درمان
۲۶. گواهی - شهادت - توضیح و کارشناسی
۲۷. بیمه های پزشکی و درمانی - نقش بیمه ها در رابطه پزشک بیمار و در سیاست های کلان و اداره کشور
۲۸. تعارض منافع
۲۹. حقوق روانپزشکی
۳۰. حقوق پزشکی در اسناد بین الملل
۳۱. حقوق بشر - حقوق بشر دوستانه
۳۲. قانون مجازات پزشکان (قانون کیفر عمومی - تعزیرات - نظام پزشکی)

### رویکرد آموزشی!

□ ترکیبی<sup>۳</sup>

□ حضوری

□ مجازی<sup>۲</sup>

روش های یاددهی - یادگیری با عنایت به رویکرد آموزشی انتخاب شده:

### رویکرد مجازی

- کلاس وارونه
- یادگیری مبتنی بر بازی دیجیتال
- یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی
- یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)
- یادگیری اکتشافی هدایت شده
- یادگیری مبتنی بر سناریوی متنی
- یادگیری مبتنی بر مباحثه در فروم

1. Educational Approach

2. Virtual Approach

3. Blended Approach: Blended learning is an approach to education that combines online educational materials and opportunities for interaction online with traditional place-based classroom methods.

سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

### رویکرد حضوری

- سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوئیز، بحث گروهی و ...)
- بحث در گروههای کوچک
- ایفای نقش
- یادگیری اکتشافی هدایت شده
- یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)
- یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)
- یادگیری مبتنی بر سناریو
- استفاده از دانشجویان در تدریس (تدریس توسط همتابان)
- یادگیری مبتنی بر بازی

سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

### رویکرد ترکیبی

ترکیبی از روش‌های زیرمجموعه رویکردهای آموزشی مجازی و حضوری، به کار می‌رود.

### تقویم درس:

جلسه	عنوان مبحث	روش تدریس	فعالیت‌های یادگیری / تکالیف دانشجو	نام مدرس / مدرسان
۱	مبنا و هدف حقوق / اوصاف قاعده حقوقی	سخنرانی		دکتر علیرضا میلانی فر
۲	شاخه های حقوق	سخنرانی		دکتر علیرضا میلانی فر
۳	منابع حقوق	سخنرانی		دکتر علیرضا میلانی فر
۴	زمان و مکان / حق و چیستی	سخنرانی		دکتر علیرضا میلانی فر
۵	اقسام حق / منابع حق / اجرای حق	سخنرانی		دکتر علیرضا میلانی فر
۶	حقوق کیفری	سخنرانی		دکتر علیرضا میلانی فر
۷	اشخاص اهلیت اراده	سخنرانی		دکتر علیرضا میلانی فر
۸	جرم و عناصر تشکیل دهنده آن آن و انواع آن	سخنرانی		دکتر علیرضا میلانی فر

جلسه	عنوان مبحث	روش تدریس	فعالیت‌های یادگیری / تکالیف دانشجو	نام مدرس / مدرسان
۹	عوامل موجه عوامل مخفف معاذیر قانونی	سخنرانی		دکتر علیرضا میلانی فر
۱۰	مسئولیت کیفری و عوامل رافع ان	سخنرانی		دکتر علیرضا میلانی فر
۱۱	مجازات اقدام تامینی / تخفیف تشدید تعلیق جایگزینی تکمیل و تتمیم سقوط مجازات	سخنرانی		دکتر علیرضا میلانی فر
۱۲	قراردادهای خاص (فروش - اجاره - صلح - شرکت و مشارکت - وصیت - وکالت)	سخنرانی		دکتر علیرضا میلانی فر
۱۳	تقصیر پزشکی (تشخیص - درمان - پاراکلینیک - پژوهش)	سخنرانی		دکتر علیرضا میلانی فر
۱۴	عنوان مجرمانه تقصیر پزشکی - دیه و خسارت	سخنرانی		دکتر علیرضا میلانی فر
۱۵	اعمال حرفه به قید زمان - مکان - وضعیت (بیمار - بیماری) خودداری (کمک - فوریت - ضرورت و اورژانس) حمایت از کودکان	سخنرانی		دکتر علیرضا میلانی فر
۱۶	تولید مثل و ART / سقط درمانی و اسقاط عمدی جنین	سخنرانی		دکتر علیرضا میلانی فر

جلسه	عنوان مبحث	روش تدریس	فعالیت‌های یادگیری / تکالیف دانشجو	نام مدرس / مدرسان
۱۷	جراحی‌های زیبایی و ترمیمی (پلاستیک) / پیوند اعضا			دکتر علیرضا میلانی فر
۱۸	درمان بیهوده و اتانازی - مراحل انتهایی - قبول و رد و قطع درمان			دکتر علیرضا میلانی فر
۱۹	گواهی - شهادت - توضیح و کارشناسی / بیمه‌های پزشکی و درمانی - نقش بیمه‌ها در رابطه پزشک بیمار و در سیاست‌های کلان و اداره کشور			دکتر علیرضا میلانی فر
۲۰	تعارض منافع			دکتر علیرضا میلانی فر
۲۱	حقوق روانپزشکی			دکتر علیرضا میلانی فر
۲۲	حقوق پزشکی در اسناد بین الملل			دکتر علیرضا میلانی فر
۲۳	حقوق بشر - حقوق بشر دوستانه			دکتر علیرضا میلانی فر
۲۴	قانون مجازات پزشکان (قانون کیفر عمومی - تعزیرات - نظام پزشکی)			دکتر علیرضا میلانی فر

وظایف و انتظارات از دانشجو:

حضور فعال در کلاس و مشارکت در مباحث ارائه شده و مطالعه منابع ذکر شده

روش ارزیابی دانشجو:

- آزمون کتبی ۸۰٪
- کار پژوهشی دانشجویی ۲۰٪
- 

#### منابع:

۱. مقدمه علم حقوق، تألیف دکتر ناصر کاتوزیان، آخرین انتشار
۲. قوانین و مقررات مرتبط با پزشک و پزشکی، آخرین انتشار
۳. مسئولیت مدنی، دکتر ناصر کاتوزیان، آخرین انتشار
۴. مسوولیت مدنی دکتر سید حسین صفایی و رحیمی، نشر سمت
۵. **حقوق جزای عمومی و اختصاصی**، دکتر ایرج گلدوزیان، آخرین انتشار